

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 17

(2000-2001)

**Om lov om endringer i lov 12. juni 1987
nr. 56 om Sametinget og andre samiske
rettsforhold (sameloven)**

Tilråding fra Kommunal- og regionaldepartementet av 17. november 2000, godkjent i statsråd samme dag.

1 Innledning og sammendrag

Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold 12. juni 1987 nr. 56 trådte i kraft 24. februar 1989. Forslaget ble fremmet av Justisdepartementet i Ot.prp. nr. 33 (1986-87). Den tilføyelse i sameloven som fant sted ved lov av 21. desember 1990 nr. 78 vedrørende samisk språk, skjedde på grunnlag av Ot.prp. nr. 60 (1989-90) fremmet av Kirke- og kulturdepartementet. En ytterligere revisjon av sameloven trådte i kraft 28. februar 1997 på bakgrunn av Ot.prp. nr. 9 (1996-97) fremmet av Kommunal- og arbeidsdepartementet. Dette gjaldt regler om delegasjon av myndighet, klagebehandling, tjenestemenns status, registrering av politiske grupper/partier ved sametingsvalget, rett og plikt til å møte i Sametinget, bruk av folkeregisteret i tilknytning til samemanntallet og endring av kriteriene for å skrive seg inn i samemanntallet.

Kommunal- og regionaldepartementet fremmer herved forslag om revisjon av § 2-8 c i sameloven for å følge opp Sametingets forslag om etablering av en sentral valg nemnd.

Sametinget har også lagt frem fire forslag som departementet ikke har funnet grunn til å fremme, jfr. pkt. 2.2 nedenfor.

Det må i tillegg gjøres en endring i samelovens § 2-4 Valgkretser og mandatfordeling etter at Sørøysund kommune er slått sammen med Hammerfest kommune med virkning fra 1. januar 1992.

2 Bakgrunnen for og kommentarer til forslaget

2.1 Opprettelse av sentral valgnemnd - endring § 2-8 bokstav c

---

Sametinget fattet vedtak 2. mars 2000 om forslag til revisjon av sameloven og reglene for valg av Sametinget på bakgrunn av innstilling fra et eget utvalg som har sett på valgordningen og valgreglene. Sametinget går inn for at nye regler iverksettes før neste valg høsten 2001. Valgdagen er fastsatt til mandag 10. september.

Sametinget går inn for at det opprettes et nytt valgorgan som kalles «Sametingets valgnemnd». Sametingets valgnemnd skal erstatte kretssamevalgstyrene, og Sametinget foreslår at oppgaver som kretssamevalgstyrene nå utfører, legges til Sametingets valgnemnd.

Gjeldende bestemmelse forutsetter at det i hver valgkrets skal opprettes et kretssamevalgstyre som skal forberede og avvikle valget. Kretssamevalgstyret består av fem medlemmer med varamedlemmer oppnevnt av Sametinget. Medlemmene skal være samer bosatt i valgkretsen og ha stemmerett ved sametingsvalget. Kretssamevalgstyret utfører oppgaver knyttet til kunngjøring om innskriving i samemanttallet og krav til valglister, og behandler og godkjenner listeforslagene. Kretssamevalgstyret underretter kandidatene på listeforslagene og behandler eventuelle søknader om fritak fra valg. Videre har kretssamevalgstyret ansvar i forbindelse med trykking av stemmesedler. Kretssamevalgstyret skal foreta valgoppgjør for kretsen, kåre representantene og bokføre valgresultatet. Kretssamevalgstyret utferdiger fullmakt for de valgte representanter og vararepresentanter. De nærmere bestemmelser om gjennomføring og avvikling av sametingsvalg er fastsatt i forskrifter om valg av Sameting av 28. februar 1997.

Ved å opprette en sentral valgnemnd til erstatning for de 13 kretssamevalgstyrene vil en oppnå at oppgavene som kretssamevalgstyrene i dag utfører blir mer samordnet, og at det er lik praksis i alle kretsene. Sametingets administrasjon kan fungere som sekretariat for valgnemnda.

Forslaget krever endring i ordlyden i sameloven § 2-8 c hvor «kretssamevalgstyret» erstattes med «Sametingets valgnemnd» og dessuten endringer i forskrifter for valg av Sameting. Forskriften vedtas ved kgl. res. med hjemmel i samelovens §§ 2-7 og 2-11.

2.2 Andre forslag om endringer fremmet av Sametinget

Sametinget har også fremmet fire andre forslag som gjelder mandatfordeling, kjønnsfordeling blant mandatene, endring av det subjektive vilkåret for begjæring om innskriving i samemanttallet og økt krav til underskrifter for etablering av lokale valglister.

Sametinget har varslet at Sametingets eget valgutvalg skal forsette sitt arbeid med å finne rettferdige og gode modeller for fremtiden når det gjelder endringer i valgkretsene og mandatfordeling. Sametinget vil således fremme

et nytt forslag før valget i 2005. Departementet har på denne bakgrunn funnet det riktig å ikke fremme disse forslagene på det nåværende tidspunkt. Departementet vil avvente Sametingets fortsatte behandling av disse spørsmålene og deretter fremme samtlige aktuelle endringsforslag i en samlet proposisjon for Stortinget.

2.3 Endring i kommunenavn - § 2-4 Valgkretser og mandatfordeling

---

Sørøysund kommune ble slått sammen med Hammerfest kommune med virkning fra 1. januar 1992. Nytt kommunenavn er Hammerfest kommune. Denne endringen er ikke tatt inn i sameloven tidligere.

2.4 Høringsinstansenes syn

Endringsforslaget har vært på høring til Sametinget, kommunene og samiske organisasjoner. Sametinget har mottatt alle høringsuttalelser og har deretter uttalt seg til departementet.

Alle høringsinstanser støtter forslaget om opprettelse av Sametingets valg-nemnd til erstatning for de 13 kretssamevalgstyrene. *Kautokeino kommune* mener at alle Sametingets forslag, med unntak av kriteriene knyttet til innskri-ving av samemanttallet, bør endres. *Bømlo kommune* uttaler at nemnda bør kalles «Rikssamevalgstyre».

Sametinget er tilfreds med at forslaget om opprettelse av Sametingets valg-nemnd følges opp, og har ingen merknader til dette. Sametinget er derimot ikke fornøyd med at departementet ikke følger opp Sametingets øvrige for-slag. Sametinget vil imidlertid komme tilbake til spørsmålene vedrørende mandatfordeling, kjønnsfordeling blant mandatene, endring av det subjektive vilkåret for begjæring om innskriving i samemanttallet og økt krav til under-skrifter for etablering av lokale valglister ved en senere anledning.

2.5 Departementets vurdering

I høringsrunden legger Kommunal- og regionaldepartementet avgjørende vekt på Sametingets vurdering av høringsuttalelsene. Når det gjelder Sametin-gets uttalelse til endringsforslaget, vurderer departementet det slik at det er riktig å foreta en mer omfattende gjennomgang av dagens ordning knyttet til inndeling i valgkretser og mandatfordeling (jf. punkt 2.2). Dette vil skje i sam-arbeid med Sametinget. Departementet vil således legge frem et endringsfor-slag for Stortinget i god tid før valget i 2005.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det forutsettes ingen økte kostnader som følge av endringen. Den administrative oppfølgingen av en sentral valgnernd vil skje av Sametinget. Kostnadene som er knyttet til dette forutsettes dekket ved innsparingene som følger av en forenklet organisering.

Den foreslåtte endring i loven krever tilsvarende revisjon av forskrift om valg av Sameting. Slik forskriftsendring vil skje i et nært samarbeid med Sameetinget.

Kommunal- og regionaldepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sameetinget og andre samiske rettsforhold (sameloven).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) i samsvær med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

I

I lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) gjøres følgende endring:

§ 2-4, pkt. 6 skal lyde:

6. Alta/Kvalsund (Kvalsund, Hammerfest, Alta, Hasvik og Loppa kommuner),

§ 2-8 c skal lyde: ... overfor *Sametingets valgnemnd* godtgjør at de ikke vil kunne skjøtte sine plikter som medlem av Sametinget uten uforholdsmessig vanskelighet.

II

Denne lov trer i kraft straks.

